

[Fr. Dalgaard.]

der Venskabs Maske greb ind i dansk Lovgivning og dansk Administration, aabenlyst støttede dem, som forgreb sig paa det danske Samfund, uden at det var muligt under de daværende Forhold at komme disse saakaldte Landsmænd til Livs ved den strengere Straffelovgivning, som Situationen krævede. Det var ugørligt. Men Befolkningen mærkede sig de Forbrydere og deres gemene Benyttelse af Øjeblikket. Befolkningen sagde til sig selv: „Det skal huskes, det skal blive straffet, det skal blive straffet strengt! En undertrykt Harmes gik gennem den danske Befolkning i Besættelsestiden. Situationen minder om den Skildring, Drachmann giver i sit Digt fra 1878, „Da de slettede Paragraf 5 ud“ — jeg beder den højtærede Formand om Tilladelse til et kort Citat nu og til et enkelt senere —; han taler om det Folk, „der sidder ved Bælt og Sund og Halvøens hundrede Fjorde“, og han fortsætter:

„Kort blev det skrevet, og kort blev det læst,

da de sidst paa Papiret gav Møde.

Løfter omkuld for et Lune blev blæst, med et Mundsvejr blev Haabet lagt øde.

Og nu skal vi hviske og tiske i Krog og koge vor Harmes som Sul under Laag, fordi vi er Smaafolk herhjemme.

Nej, nej, vi har faaet vort danske Sprog, og det tør vel hæve sin Stemme.“

Ja, det var ikke saa meget Sproget, man betjente sig af i disse sidste Mørke Aar. Det var paa en mere stiltiende Maade, men ikke mindre effektivt, Modstanden i Befolkningen rejste sig imod disse Tilstande. Af sig selv voksede Kravet frem om en Afstraffelse, om meget strenge Straffe for de forræderiske Landsmænd, naar Tiden engang var inde dertil. Den Retsbevidsthed, der skabtes i disse Aar om disse Ting, er det, som stort set kommer til Udtryk i det Straffelovsforlag, vi har til Behandling i Dag.

Hvad de paagældende Forbrydere angaar, er der ingen Tvivl om, at i hvert Fald de grove af dem var ganske klar over, at det var forræderiske Handlinger, at det var meget strafværdige Forhold, de indlod sig paa. De har vel haft det som Hedningerne, om hvem det et Sted i Det ny Testamente staar, at Hedninge, ihvorvel de ikke kende Loven, dog har den skrevet i deres Hjerte. De var klar over, at kom der en Regnskabs Dag engang, blev det meget dyrt, det, de havde indladt sig paa. Loven var ikke skrevet, men den levede i Befolkningens Sind, og Forbryderne var allerede paa Forhaand bange for den.

Jeg tror, at jeg hermed allerede har udtalt mig tilstrækkeligt om det ene Hovedspørgsmaal i Lovforslaget, Spørgsmaalet om at give en Straffelov tilbagevirkende Kraft, ja, om at give en strengere Straffelov tilbagevirkende Kraft. Det er jo ikke et Princip, man ellers følger i Retslivet. Det er ikke forbudt i vor Grundlov at gøre det, men vi har altid fulgt det Princip ikke at gøre det, det staar ogsaa i selve Straffeloven og med Rette. Men jeg mener, at vi under disse Forhold uden Samvittighedskonflikt kan give Loven tilbagevirkende Kraft, thi ellers vilde vi komme i Konflikt praktisk talt med hele Folket. De fleste af Forbrydserne var, som jeg sagde det før, i Forvejen strafbare og vel ogsaa de, der fremtræder som nye Forbrydelser i Straffelovsforslaget. Naar der gives særlige Straffe for Angiveri med bestemte Følger, naar der gives Straf for Værnemageri, saa kan man godt med formel Ret sige, at det er en ny Lovgivning, men mon ikke man allerede af den gældende Straffelov kunde udlede Straffe ogsaa for saadanne Tilfælde, naar der i den gældende Straffelov tales om at yde Fjenden Bistand ved Raad og Daad? Under de ekstraordinære Forhold, der foreligger, har jeg og mit Parti i hvert Fald ikke nogen Betænkelighed ved at give denne strengere Straffelov tilbagevirkende Kraft.

Jeg vil gerne med det samme sige et Par Ord om det andet Hovedspørgsmaal: Dødsstraffens midlertidige Genindførelse i vor Lovgivning, i vor civile Straffelov. Jeg siger midlertidige, fordi jeg regner med, at Flertallet i den danske Befolkning er enig i, at Dødsstraffen — eller som det efter Lovsproget bør hedde: Livsstraffen — ikke bør være et Led i vort normale Retsliv. Det tror jeg at Befolkningen er nogenlunde enig om, og at Juristerne næsten alle er enige om. Men saa er Spørgsmaalet: er det da rigtigt i denne Situation at indføre Dødsstraffen? Jeg mener ja — og det skønt jeg i Overensstemmelse med mit Parti er en principiel Modstander af Dødsstraffen, men dog kun til en vis Grænse. Jeg har altid, naar jeg har haft Ordet om det Spørgsmaal, sagt, at det kan ikke gælde ved Førræderi under en Krig. Dér tvinger Situationen til den yderste Straf. Derfor var man ogsaa her i 1937 i Rigsdagen enig om at bibeholde Dødsstraffen i den militære Straffelov.

Men de grove Tilfælde af Førræderi, af Hipo-Virksomhed, af Mord og Terror i Ly af Fjenden, er de ikke lige saa strafværdige som Førræderi under en rigtig Krig? Angiveri med det Formaal at overgive Landsmænd til Døden, findes der gemenere For-